

Yazar, bu kitaptaki bilgileri toplamak için birçok araştırma belgesi, kitap ve internet sitesinden faydalanmıştır. Kitabı hazırlarken mümkün olduğunca en güncel istatistikler kullanılmıştır; bazı bölümlerde de yazar ortalamaları veya birleştirilmiş verileri kullanmıştır. Okuyucuların anlamasını kolaylaştırmak için çoğunlukla yaklaşık değerler verilmiş ve kişi sayıları kesirli olduğunda sayı yukarıya yuvarlanmıştır. Bu kitaptaki bilgilerin doğruluğunu sağlamak için her türlü çaba gösterilmiştir. Kitap, 2022'de güncellenmiştir.

Kitapta kullanılan kaynaklar şunlardır:

6-7 Dünyada toplam kaç kişi var?

https://www.ined.fr/en/everything_about_population/demographic-facts-sheets/faq/more-men-or-women-in-the-world/
<https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL.FE.ZS>
<https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL.MA.IN>
<https://ourworldindata.org/world-population-growth>
<https://www.worldometers.info/geography/7-continent/>

8-9 Ne kadar farklıyız?

<https://www.yourgenome.org/>
<https://worldpopulationreview.com/country-rankings/eye-color-percentages-by-country>
<https://www.nature.com/articles/s41467-018-07691-z>
<https://pursuit.unimelb.edu.au/articles/are-redheads-with-blue-eyes-really-going-extinct>

10-11 Herkes nerede yaşıyor?

<https://ourworldindata.org/urbanization>
Urbanization, 2018, Hannah Ritchie ve Max Roser
<https://ourworldindata.org/world-population-growth>
World Population Growth, 2019, Max Roser, Hannah Ritchie, Esteban Ortiz-Ospina ve Lucas Rod s-Guirao
<https://ghsl.jrc.ec.europa.eu/atlasOverview.php>

12-13 Başınızı sokacak bir eviniz var mı?

<https://ourworldindata.org/world-population-growth>
<https://unhabitat.org/up-for-slum-dwellers-transforming-a-billion-lives-campaign-unveiled-in-europe>
<https://www.sharing.org/information-centre/reports/estimated-100-million-people-are-homeless-worldwide>

14-15 Farklı dillerde merhaba nasıl denir?

<https://www.ethnologue.com/guides/most-spoken-languages>
Ethnologue: Languages of the World (2022, 25. Baskı)
<https://www.worlddata.info/languages/arabic.php>
<https://www.worlddata.info/languages/chinese.php>
www.worldometers.info

16-17 Herkes okuryazar mı?

<https://data.worldbank.org/indicator/SE.ADT.LITR.ZS>
<http://uis.unesco.org/en/news/education-data-release-sdg-4-and-other-relevant-policy-indicators>
<http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/fs45-literacy-rates-continue-rise-generation-to-next-en-2017.pdf>
<https://ourworldindata.org/literacy>
Literacy, 2018, Max Roser ve Esteban Ortiz-Ospina
<https://ourworldindata.org/global-education>
Global Education, 2016, Max Roser ve Esteban Ortiz-Ospina

18-19 Herkese yetecek kadar yiyecek var mı?

<https://worldhunger.io/>
<https://www.fao.org/3/ca9692en/online/ca9692en.html>
<https://www.who.int/news/item/15-07-2019-world-hunger-is-still-not-going-down-after-three-years-and-obesity-is-still-growing-un-report>
<https://www.brookings.edu/blog/future-development/2020/10/22/are-we-on-track-to-end-global-hunger/>
<https://www.worldbank.org/en/programs/icp/brief/foodpricesfornutrition>
<https://www.wfp.org/global-hunger-crisis>

20-21 Evde temiz suyunuz var mı?

<https://www.who.int/publications/i/item/9789240030848>
<https://apps.who.int/iris/handle/10665/329370>
<https://www.who.int/teams/environment-climate-change-and-health/water-sanitation-and-health>
<https://data.unicef.org/resources/progress-on-drinking-water-sanitation-and-hygiene-in-schools-special-focus-on-covid-19/>
<https://data.unicef.org/resources/progress-drinking-water-sanitation-hygiene-2019/>

22-23 Bilgisayar kullanıyor ya da televizyon seyrediyor musunuz?

<https://trackingsdg7.esmap.org/downloads>
<https://www.bp.com/en/global/corporate/energy-economics/statistical-review-of-world-energy.html>
bp Dünya Enerjisi İstatistiksel İncelemesi (2021)
<https://data.worldbank.org/indicator/EG.ELC.ACCS.ZS>
<https://www.who.int/news/item/21-05-2019-more-people-have-access-to-electricity-than-ever-before-but-world-is-falling-short-of-sustainable-energy-goals>
<https://www.eia.gov/outlooks/ieo/introduction/sub-topic-01.php>
<https://ourworldindata.org/nuclear-energy>

24-25 İnternet bağlantınız var mı?

BM Küresel Bağlantı Raporu (2022)
<https://www.itu.int/hub/publication/d-ind-global-01-2022/>
<https://www.itu.int/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx>
<https://www.statista.com/statistics/617136/digital-population-worldwide/>

26-27 Herkese yetecek kadar para var mı?

<https://wir2022.wid.world/insights/>
<https://www.credit-suisse.com/about-us/en/reports-research/global-wealth-report.html>
<https://www.worldbank.org/en/topic/poverty/overview>
<https://www.worldbank.org/en/publication/poverty-and-shared-prosperity>
<https://pip.worldbank.org/home>
<https://inequality.org/facts/global-inequality/#global-wealth-inequality>

28-29 Geleceğimizle ilgili önemli sorular neler?

<https://ourworldindata.org/future-population-growth>
<https://www.un.org/en/desa/world-population-projected-reach-98-billion-2050-and-112-billion-2100>
<https://www.un.org/development/desa/en/news/population/world-population-prospects-2019.html>
<https://www.nationalgeographic.com/foodfeatures/feeding-9-billion/>
<https://www.eia.gov/outlooks/ieo/introduction/sub-topic-01.php>
<https://www.iea.org/reports/renewable-energy-market-update-may-2022>
<https://www.worldbank.org/en/topic/energy/publication/tracking-sdg-7-the-energy-progress-report-2022>
<https://www.worldbank.org/en/publication/poverty-and-shared-prosperity>

Yazan: Jackie McCann

Resimleyen: Aaron Cushley

DÜNYADA 100 kişi OLSAYDI

Çeviren: Şiirsel Taş

REDHOUSE
kidz

Dünyada toplam kaç kişi var?

Yaklaşık 8 milyar kişiyiz ve bütün gezegene dağılmış durumdayız! İnsanlar nasıl bir yaşam sürüyorlar? Herkesin yaşamı aynı mı dersiniz? 8.000.000.000 kişiyi hayal etmek zor. Onun için bütün gezegeni 100 kişinin yaşadığı bir köymüş gibi düşünelim.*

Küresel köyümüze hoş geldiniz! Hadi gelin de köyümüzde yaşayan insanlarla tanışın. Köyümüzdeki her birey, gerçek dünyada 80 milyon civarında kişiyi temsil ediyor. Bu insanların kaçını çocuk, kaçını yetişkin? Erkekler mi daha fazla, yoksa kadınlar mı? Bir bakalım...

50
kişi kadın

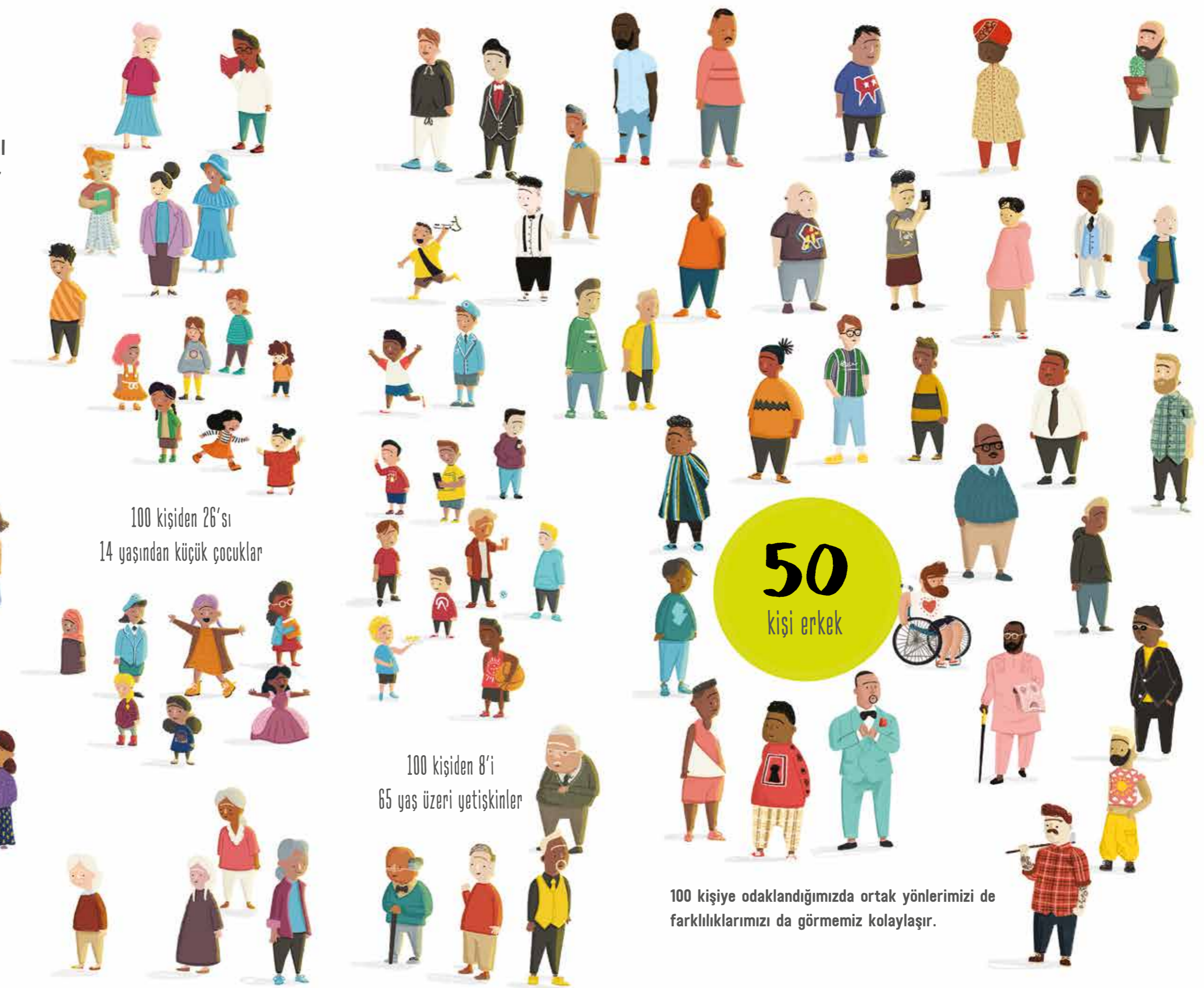
100 kişiden 26'sı
14 yaşından küçük çocuklar

50
kişi erkek

100 kişiden 8'i
65 yaş üzeri yetişkinler

100 kişiye odaklandığımızda ortak yönlerimizi de farklılıklarımızı da görmemiz kolaylaşır.

* Cinsiyet ve yaşla ilgili olan bu iki sayfa dışında köyümüzdeki kişiler, gerçek dünyadakilerin yaşını, cinsiyetini ya da etnik kökenini temsil etmiyor.

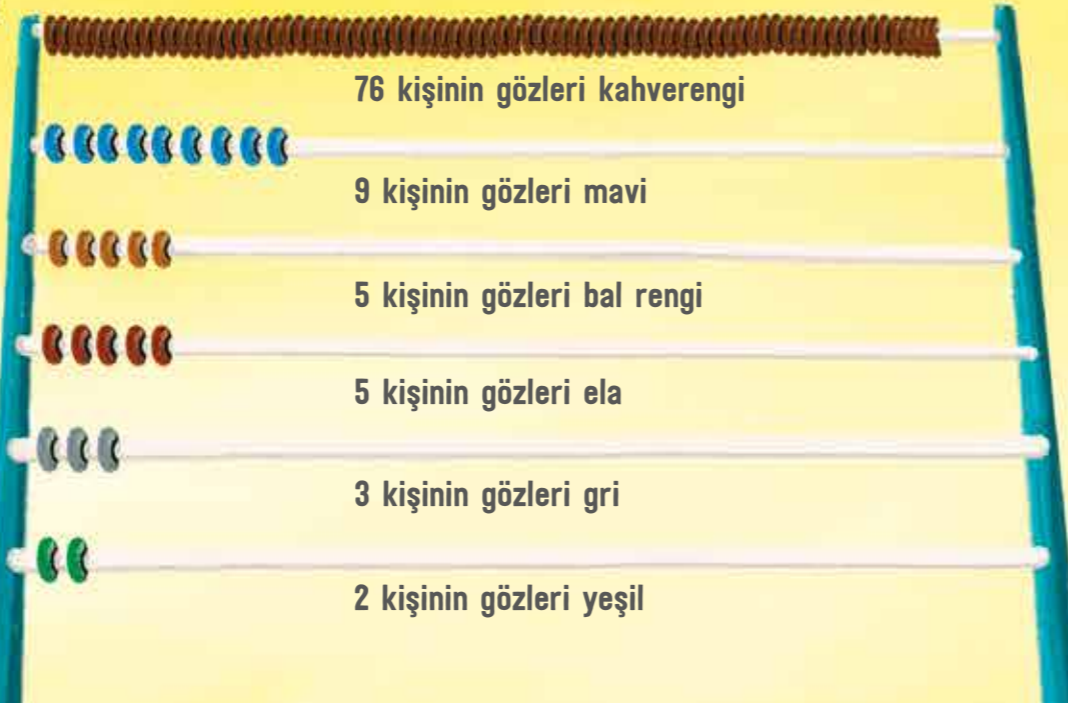
Ne kadar farklıyız? Arkadaşlarınıza dikkatle bakın; size mi benziyorlar, yoksa farklı mı görünüyorlar? Gezegendeki her birey benzersizdir! Harika, değil mi? Peki ama niye böyle? Çünkü hepimiz trilyonlarca hücreden oluşuruz ve her hücre DNA içerir...

DNA molekülü vücudunuzdaki her hücrede bulunur ve iki uzun iplikten oluşur. Bu ipliklerin oluşturduğu yapı, kendi eksenini etrafında dönmüş bir merdivene benzer. DNA bir canlının yaşamak ve büyümek için gereksinim duyduğu bütün bilgiyi taşır. Bu bilgiye de genetik şifre denir. Genetik şifrenizin yüzde 99,9'u diğer bütün insanlarınkiyle aynıdır. Sizi SİZ yapan şey, aradaki yüzde 0,1'lik farktır.

84

kişi siyah saçlı

Eşi benzeri olmayan parmak izinizden, saçınızın ve gözlerinizin renginden ve daha pek çok özelliğinizden DNA'nız sorumludur. Yandaki abaküse bakın; köyümüzde en sık görülen göz rengi hangisi? Ya sizin gözleriniz ne renk?

İnsanlar yaşlandıkça saçları genellikle siyah, kahverengi, sarı ya da kıızıdan gri ya da beyaza döner ve dökülebilir.

En sık birlikte görülen saç ve göz rengi, siyah saçla kahverengi gözdür.

En nadir birlikte görülense kızıl saçla mavi gözdür. Dünyada kızıl saçlı mavi gözlü insanların en fazla bulunduğu ülke İskoçya'dır.

11

kişi kahverengi saçlı

3

kişi sarı saçlı

2

kişi kızıl saçlı